

متن پرسش

با عرض سلام خدمت استاد، در هنگام مباحثه کتاب از برهان تا عرفان این دو سوال برایمان پیش آمد، ۱- چرا کل ما بالعرض لابد ان ینتهی الی ما بالذات؟ امکان دارد وجودشان را از جای دیگری گرفته باشند؟ و ۲- مگر خدا همه ی موجودات را خلق نکرده است پس چگونه می گوئید از عین الوجود اشد الوجود و ... صادر می شود خداوند متعال در قرآن کریم می فرمایند: (خطاب به شیطان): چرا به موجودی که با دست خودم ساختم سجده نکردی؟ این نشان می دهد که خفیف الوجود نیز از خداوند متعال صادر شده نه از شدید الوجود این را برایمان توضیح دهید. ۳- مرتبه وجودی شیطان جزء کدام دسته است؟ با تشکر

متن پاسخ

باسمه تعالی؛ علیکم السلام: ۱- این یک امر بدیهی است که هر ما بالعرضی به ما بالذاتی منتهی می شود، مگر می شود موجودی که عین وجود نیست به چیزی غیر از عین وجود منتهی شود؟ ۲- هر موجودی وجودش را از خدا گرفته ولی خداوند وجودات نازله را با واسطه‌ی خلق می کند و لذا در روایت داریم «أَبَى اللَّهُ أَنْ يَجْرِيَ الْأُمُورُ إِلَّا بِسَبَابِهَا» خدا ابا دارد امور را جاری کند مگر از طریق سبب خاص اش ۳- شیطان به عنوان یک موجود در مرتبه‌ی خیال و مثال است. موفق باشید